Машини на състояния – варианти – Резюме

Проблеми при стандартните машини на състояния

- -Големият брой състояния дори при прости системи може да усложни анализа.
- -Необходимост от компактно представяне на състояния и действия:
  - о Използване на предикати за описване на състояния.
  - 。 Дефиниране на целите чрез промени в източника.
  - Фокус върху текстови описания вместо графични за улеснение на кодирането.

Основни варианти на машини на състояния:

А)Състоянията като функция: Всяко състояние на М е крайна функция от крайно множество Var от променливи ("identifiers", "names") към (вероятно) безкрайно множество Val от типови стойности - крайна частична функция

$$M = (\{S : Var \Rightarrow Val\}, I, A, d)$$

Пр.:Множеството от състояния на брояч е тотална функция: с функция на преходите: $\{s:\{x\} \rightarrow \text{ int } s(x) \geq 0\}$

с функция на преходите:

$$dinc=\{ (s,a,s'): S \times \{inc\} \times S \ s'(x) = s(x) + 1 \}$$

Функцията на преходите:

d action = { (s,a,s'): S {action} x S| $\underline{\Phi}$ [s(v)/v]) $\wedge \underline{\Psi}$ [s'(v)/v',s(v)/v]} v е вектор от променливите на състоянието.

Може да бъде представена по-кратко чрез **нотация** "тип **програмиране**": **pre-post** спецификация. За машината M = (S, I, A, d) най-общия запис :

action

pre
$$\underline{\Phi}$$
 (v)
post $\underline{\Psi}$ (v, v')

action (header) $\in$ A

 $\underline{\Phi}$ и $\underline{\Psi}$ са съответно pre and post предикати върху вектора v на променливите на състоянието.

Импликация ($\rightarrow$) е основната логическа връзка в pre-post спецификациите, защото **постусловията зависят от предварителните** условия: $\Phi(v) \rightarrow \Psi(v,v')$

Конюнкция (**\(\Lambda\)**) може да участва в дефинирането на сложни предварителни условия (или постусловия), изискващи едновременно изпълнение на няколко условия.

Б) Действия с аргументи

Преходите могат да зависят от аргументи. Пример: inc(i:int) pre i>0 post x'=x+i

Lambda абстракциите са използвани за кратко и формално описание на действията.

Действия с резултати

Допълнителна структура на действията се дефинира, когато резултатът от действията са необходими на външния

наблюдател. Преходът на състоянията е случай, който се описва чрез двойка събития:

- a) **извикване** (invocation event): името на действието и стойностите на неговите входни аргументи или
- б) отговор (response event): името на условието за приключване и стойността на неговия резултат.

Използват се специални думи като:

-ok: За нормално приключване.

-result: За върнатата стойност на действието.

-извънредно (exceptional) приключване; event

В) Функция на преходите- недетерминизъм

Когато има повече от едно възможно следващо състояние при еднакво действие и еднакво изходно състояние, то функцията на преходите трябва да свързва множество от състояния:

$$d(sk, action) = \{s1', s2', ..., sn'\}$$

Недетерминизмът се представя с дизюнкция (или) в post състоянието.

```
inc(i:inc)

pre i > 0

post x' = x + i \mathbf{V} x' = 2i
```

Г) Съвместно използване на разгледаните случаи

Общият шаблон, прилаган при описание с pre-post нотация на всяко действие action в A от M = (S, I, A, d), e:

action(inputs)/ term_1 (output_1), ..., term_n (output_n) $pre \ \underline{\Phi} \ (\ v \ ) \\ post \ \underline{\Psi} \ (\ v, v' \ )$

където **inputs** е списък на аргументите и техният тип, **term** $_i$ - името на i-тото условие за приключване и **output** $_i$ е типът и резултатът, съответстващ на **term** $_i$.

 Φ и Ψ са предикати на състоянието върху вектора v.

Използваните в това изложение определители:

- ok използва се в header за нормално прекъсване
- result използва се в post-condition за върната стойност
- terminates използва се в post-condition за стойност на условието за приключване. Стойността е указана в header.
- empty

Други машини на състоянието, често използвани в практиката

-Крайни автомати

Детерминистични крайни автомати (DFSA) M = (S, I, F, A, d):

S е крайно (ограничено) множество от възможни състояния;

 $I, I \subseteq S$ е множество от начални състояния (singleton set);

 $\mathbf{F} \subseteq \mathbf{S}$ е крайно множество от крайни/последни състояния;

А е крайно множество от действия;

 $\mathbf{d} \subseteq \mathbf{S} \times \mathbf{A} omega \mathbf{S}$ е детерминистична, частична функция.

trace † - пътека, която завършва с последно състояние.

L(M) може да бъде безкраен (безкраен брой стрингове на M)

- **-Крайни изпълнения и безкрайно поведение -** модел, включващ (само) ограничени пътеки (**finite-trace model**).
- -Машините са с поведение, съставено с **безкрайно множество** от **крайни пътеки**:
- -Опростява разсъжденията
- -Практическа резонност безкрайното изпълнение не може да се види
- -Недостатък невъзможност да опише "deadlocks", " fairness". За тази цел се изисква усложняване на структурата на пътеките и поведението

Разсъждения върху МС:

• Най-важната характеристика на MC е инвариантността: предикати Q, които са верни за всички достижими състояния. (Пр. Броячите)

1/Индукция върху състоянията от изпълненията. Удобна е когато има рекурсивна структура на домейна:

Нека има **изпълнение**: $\langle s_0, a_1, s_1, a_2, ..., s_{i-1}, a_i, s_i, ... \rangle$. За да се докаже, че характеристиката Ξ е **инварианта**, необходимо за всяко изпълнение:

- 1/ Основен случай: Показва се валидност за началното състояние s0 2/ Индуктивна стъпка: Приема се валидност за състояние s_{i-1} и се доказва за състояние s_{i}
- 2/Предикатът, който формира на състоянията, е по-силен от инвариантността, която се стремим да докажем $P \Rightarrow \Xi$
- 3/Д-во чрез правило върху pre/post спецификацията (най-често използвана): (Case analysis of all actions)
- 1. Показва се, че Ξ е истинен за всички начални състояния
- 2. За всяко действие Приема се, че
- рге-условието Ф е в сила в рге-състоянието,
- инварианта **Ξ** е валиден за pre-състоянието
- post-условието <u>Ψ</u> е в сила в pre и post състоянията

показва се, че - Е е валиден и в post - състоянието Следователно Е е инварианта